

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Факультет економічних наук

Кафедра фінансів

Кваліфікаційна робота

освітній ступінь-бакалавр

на тему: **«ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ
УКРПОШТИ»**

Виконав студент 4-го року навчання

Спеціальності:

072 Фінанси, банківська справа та
страхування

Левенстам Алекс Валерійович

Керівник: канд. фіз.-мат. наук, доцент
Шпортюк

Володимир Григорович

Рецензент _____

(прізвище та ініціали)

Кваліфікаційна робота захищена

з оцінкою « _____ »

Секретар ЕК _____ Донкоглова Н.А.

« _____ » _____ 2022 р.

Київ 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1 Особливості поняття інвестиційної привабливості підприємства.....	6
1.2 Фактори, що впливають на інвестиційну привабливість.....	9
1.3 Існуючі підходи до оцінки та вимірювання інвестиційної привабливості підприємства.....	13
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ НА ПРИКЛАДІ УКРПОШТИ	20
2.1 Загальна характеристика підприємства Укрпошти	20
2.2 Аналіз фінансового стану підприємства.....	27
2.3 Оцінка інвестиційної привабливості підприємства.....	36
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРПОШТИ	44
3.1 Заходи щодо поліпшення діяльності підприємства та підвищення його інвестиційної привабливості	44
3.2 Оцінка інвестиційної привабливості Укрпошти після впровадження запропонованих заходів.....	49
ВИСНОВКИ.....	51
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	55

ВСТУП

Сьогодні в Україні у зв'язку з реалізацією концепції сталого розвитку найбільш проблематичними з усіх позицій визнаються питання, пов'язані із активізацією інвестиційно-інноваційної діяльності на підприємствах. Основним гальмом на цьому шляху постають обмежені можливості щодо відтворення основного капіталу за умови майже 70% зношеності виробничого устаткування, що руйнує потенціал країни та позиції її товаровиробників на внутрішньому та зовнішньому ринках. Більшість вітчизняних підприємств функціонують в умовах дефіциту власних інвестиційних ресурсів і вкрай обмеженого надходження іноземних інвестицій. Крім того, за період фінансової кризи відбулось суттєве скорочення інвестиційної діяльності, що вплинуло на стан матеріально-технічної бази економіки країни. З огляду на вади політики ресурсозабезпечення і підтримання конкурентоспроможності національної економіки, враховуючи перспективи нарощування власного інвестиційного потенціалу, досить актуальним постає питання активізації інвестиційних процесів та оцінку інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання.

Інвестиції є важливим двигуном для розвитку будь-якого бізнесу. Під терміном "інвестиція" розуміється вкладення (витрачання) ресурсів з метою отримання доходу в майбутньому. Інвесторів завжди цікавить такий фінансовий стан підприємства, як об'єкт інвестування. Питання неупередженої оцінки фінансового стану підприємства, наявного ресурсного потенціалу, потенціалу для майбутнього розвитку та отримання очікуваного доходу та прибутку є актуальним як для зовнішнього інвестора, так і для самого підприємства. Неточності в методології розрахунку призводять до їх спотворення, неправильної оцінки фінансового стану підприємства і, відповідно, рішення, прийняті на їх основі інвесторами, стають неефективними. Існуючі науково-методичні розробки характеризуються відсутністю єдиного системного підходу до оцінювання інвестиційної

привабливості компанії, і часто не відображають повністю аспекти, які представляють найбільший інтерес для інвестора.

Успішне функціонування економічної системи будь-якої країни пов'язане з безперервним вливанням капіталу (фінансовим, матеріальним, інтелектуальним та інноваційним тощо). Іншими словами, розвиток економіки країни потребує постійних інвестицій, як зовнішніх, так і внутрішніх. Інвестиційна активність в Україні сьогодні сповільнилася.

Причини уповільнення інвестицій на вітчизняних підприємствах можна об'єднати у дві групи - внутрішні та зовнішні. До зовнішніх причин можна віднести політичну нестабільність, військові дії на сході країни, корупцію тощо. Внутрішніми чинниками є якість управління, матеріальна та кадрова підтримка підприємства, політика щодо боржників, амортизація, ціна, дивіденд, інноваційна політика тощо.

Вагомий внесок у висвітлення теоретичних та прикладних аспектів інвестиційної діяльності зробили такі зарубіжні вчені, як Г. Александер, Є. Брігхем, Дж. К. Ван Хорн, Г. Марковиць, Д. Норкотш, Д. Пен, Б. Райзберг, П. Хавранек, Е. Хелферт, У. Шарп, В. Шеремет та інші. Комплекс зазначених питань знайшов відображення й у дослідженнях таких вітчизняних учених, як В. Александрова, О. Амоша, Ю. Бажал, Д. Богиня, В.Геєць, М. Герасимчук, В. Голіков, В. Гончаров, М. Долішній, Б. Кваснюк, Б. Кліяненко, Г. Козаченко, І. Лукінов, В. Мікловда, Й. Петрович, І. Продіус, О. Рябченко, І. Сазонець, Л. Тимошенко, М. Чумаченко та інших.

Мета дослідження - проаналізувати теоретичні та методичні аспекти оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

Завдання дослідження, які поставлені та вирішені для досягнення мети роботи:

- визначити особливості поняття інвестиційної привабливості підприємства;

- розглянути фактори, що впливають на інвестиційну привабливість;
- вивчити існуючі підходи до оцінки та вимірювання інвестиційної привабливості підприємства;
- виробити загальну характеристику підприємства Укрпошта;
- проаналізувати фінансовий стан підприємства;
- провести оцінку інвестиційної привабливості підприємства;
- запропонувати заходи щодо поліпшення діяльності підприємства та підвищення його інвестиційної привабливості;
- провести оцінку інвестиційної привабливості Укрпошти після впровадження запропонованих заходів.

Об'єкт дослідження – система оцінювання інвестиційної привабливості підприємств.

Предмет дослідження – економічні відносини, що мають місце в управлінні інвестиційною привабливістю підприємства.

Методи дослідження, які використовувалися в процесі дослідження та обробки матеріалів: абстрактно-логічний, аналіз і синтез, порівняльний, коефіцієнтний, табличний методи, логічний та системний аналіз.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Особливості поняття інвестиційної привабливості підприємства

У сучасних умовах для ефективної діяльності підприємства особливо актуальною є проблема мобілізації та ефективного використання інвестицій. Інвестиційна привабливість - це невід'ємна частина підприємницької діяльності господарюючих суб'єктів, що включає виробничу, інноваційну, ринкову, маркетингову та іншу діяльність.

Відповідно до сучасної точки зору, результатом вкладення грошових коштів, незалежно від обраного методу, при ефективному управлінні має бути збільшення вартості підприємства та інших важливих показників ефективності. Стале конкурентоспроможне функціонування будь-якого сучасного підприємства можливе тільки за умови його модернізації, активного і всебічного розширення діяльності та використання новітніх технологій, як у виробництві, так і в управлінні. Здійснення цих заходів вимагає доступних (дешевих) джерел додаткових фінансових ресурсів – інвестицій.

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства відіграє дуже важливу роль, так як потенційні інвестори приділяють найбільш значну увагу цій особливості, в більшості випадків вдаючись до вивчення показників фінансово-господарської діяльності підприємства за останні 3-5 років. Крім того, для найбільш правильної оцінки інвестиційної привабливості підприємства інвестори виробляють його оцінку як частини галузі, а не як будь-якого окремого суб'єкта, порівнюючи його з іншими фірмами, що працюють в даній галузі [1].

Потенційний інвестор залежить від економічної життєздатності фірм і ступеня стійкості їх фінансового стану. Ці параметри є одними з найважливіших, оскільки найбільшою мірою характеризують інвестиційну привабливість підприємства.

Сьогодні практично для будь-якої ніші бізнесу характерний надзвичайно високий рівень конкуренції. Для того щоб не тільки вижити в цьому середовищі, а й зайняти конкурентні позиції, компанії повинні постійно розвиватися, переймаючи кращі світові практики, освоюючи нові технології, розширюючи сферу своєї діяльності. Саме з цим динамічним розвитком приходить розуміння того, що подальший розвиток неможливий без інвестицій.

Таким чином, інвестиції дають компанії конкурентну перевагу і часто служать найпотужнішим засобом зростання. Вкрай важливим для інвесторів є аналіз і оцінка інвестиційної привабливості підприємства, так як це дає можливість мінімізувати ризик неправильного інвестування.

Інвестиційна привабливість – являє собою сукупність показників, що визначають оцінку існуючої ситуації, положення ринку, потенційні ризики і прибутковість конкретного об'єкта.

Варто також розуміти і пам'ятати, що інвестиційна привабливість залежить не тільки від фінансових структур, а й від конкретних регіонів, країн, галузей.

Показник цей мінливий, а вплинути на нього здатні безліч факторів. Мінливість характерна не тільки для показників конкретних компаній. Вона буде спостерігатися і в залежності від регіону, галузі, а значить, і привабливість повинна обчислюватися з урахуванням цих факторів [2].

Для систематизації інвестицій існує безліч критеріїв, розглянемо основні.

1. об'єкти інвестування розрізняють такі види інвестицій:

- реальні (прямі);
- фінансові (портфельні).

До першого виду відноситься інвестування в матеріальні та нематеріальні активи. Так, наприклад, до них можна віднести основний і оборотний капітал або інтелектуальну власність. Найчастіше інвестування цього виду є довгостроковим.

У свою чергу, реальні інвестиції можна розділити ще на кілька видів:

- на розширення виробництва, тобто спрямовані на збільшення обсягу випуску продукції (товару). по-іншому їх називають-екстенсивними;
- на підвищення ефективності виробництва, тобто спрямовані на зниження вартість матеріальних витрат. Це досягається, найчастіше заміною або модернізацією виробничого обладнання;
- на створення нового виробництва, тобто спрямовані на розширення виробничої "лінійки" товарів з метою виходу на новий ринок збуту.

До другого, портфельного, інвестування відносяться інвестиції у валюті, цінні папери: акції, облігації, банківські депозити, дорогоцінні метали та ін. даний вид інвестування приносить прибуток у вигляді збільшення вартості придбаних активів і у вигляді дивідендів [5].

2. характер участі в інвестуванні розрізняють на такі види інвестиції:

- прямі, це такий вид, коли сам інвестор безпосередньо бере участь в процесі, тобто вибирає об'єкт інвестування, відстежує статистичні дані. До прямих інвестицій так само відносяться інвестиції в статутний капітал компанії, з метою отримання прибутку і можливості управління об'єктом інвестування;
- непрямі – це такий вид, коли інвестор опосередковано, через різні інвестиційні, пайові фонди та інші фінансові установи бере участь у процесі інвестування.

2. терміни інвестування:

- короткострокові – термін не більше одного року;
- середньострокові – термін від одного до п'яти років;
- довгострокові – термін більше п'яти років.

Залежно від прибутковості інвестиції діляться на:

- високоприбуткові – рівень доходу значно вище середнього показника на інвестиційному ринку;
- середньодохідні – рівень доходу дорівнює середньому на інвестиційному ринку;

- низькодохідні - рівень доходу нижче середнього на ринку;
- бездохідні, метою яких найчастіше є отримання позаекономічного (соціального, екологічного тощо) доходу.

На даний момент, одним з найважливіших засобів подолання кризи є короткострокові і довгострокові інвестиції. Які дозволять не тільки уникнути банкрутства, але і допоможуть стабілізувати підприємство в посткризовий період [4].

1.2 Фактори, що впливають на інвестиційну привабливість

Аналізуючи інвестиційну привабливість підприємства, слід пам'ятати, що на неї впливають різні фактори. Фактори, які впливають на інвестиційну привабливість підприємства, можна розділити на зовнішні і внутрішні.

До внутрішніх факторів відноситься: система управління організацією, навички управлінської команди, номенклатура продукції, стан обладнання підприємства, фінансова стабільність, ступінь застосування інноваційних рішень в технології виробництва і обладнання та ін. До зовнішніх факторів відносять законодавство в області інвестицій, потенціал регіону, в якому знаходиться підприємство, економічні особливості галузі тощо [8].

Зовнішні фактори не залежать від результатів господарської діяльності підприємства. До зовнішніх факторів можна віднести наступні.

1. Інвестиційна привабливість території. Параметри, які відносяться до даного фактору можуть бути наступними: політична та економічна ситуація в країні або регіоні, рівень корупції в регіоні, досконалість судової та законодавчої влади, розвиненість інфраструктури та інші.

Інвестиційну привабливість держав і регіонів оцінюють спеціальні рейтингові агентства.

2. Інвестиційна привабливість галузі. До даних факторів відносяться рівень конкуренції, ємність галузевого ринку, поточний стан галузі, застосування сучасних та інноваційних технологій і багато інших.

Також важливим аспектом інвестиційної привабливості є ступінь гарантованості, надійності та своєчасності досягнення цілей інвестора, основними з яких є: отримання прибутку в довгостроковій перспективі; отримання контролю над підприємством (наприклад, постачальником ресурсів); отримання спекулятивного прибутку (за рахунок швидкої зміни цінних паперів компанії).

Інвестиційну привабливість можна розглядати залежно від цільових факторів, таких як:

- цілі інвесторів;
- виробничо-технічні цілі та особливості підприємства, в яке вкладаються кошти;
- економічні цілі власників в контексті розвитку підприємства в теперішньому часі, а також очікуваний економічний розвиток [7].

Фактори інвестиційної привабливості можна також поділити на дві великі групи:

- фінансово-економічні,
- позаекономічні фактори.

Інвестор в першу чергу завжди звертає увагу на високі фінансові показники, але часто мають місце випадки, коли інвестор повинен реалізувати інвестиційний проект, незважаючи на його пряму економічну непривабливість. В цьому випадку, мова йде про впровадження екологічних заходів, які в більшості своїй мають негативні фінансові показники, хоча промислове підприємство, яке піклується про свій імідж, проводить активну діяльність в області підвищення екологічної обстановки.

Інвестиційна привабливість підприємства з економічної точки зору може бути визначена як внутрішніми показниками капіталовкладень (термін реалізації проекту, прибутковість інвестицій та інші), так і умовами щодо залучення фінансових ресурсів і формування їх джерел.

Інвестування підприємницької діяльності може проводитися або за рахунок власних, або за рахунок залучених коштів, хоча, як правило – за

рахунок тих і інших. Останні роки для більшості українських підприємств основне джерело інвестицій - це власний прибуток, а також нараховані амортизаційні відрахування. У той же час інвестиційний фонд для інвестиційної діяльності може бути поповнений безоплатними вкладеннями в натуральному вигляді або у формі фінансової спонсорської допомоги [5].

Мотиви фінансування інвестиційної діяльності підприємства знаходяться в прямій залежності від того, чи реалізуються інвестиції на власні або на залучені кошти. Хоча для великої кількості інвестицій у разі фінансування як за рахунок власних, так і за рахунок залучених фінансових коштів в основі знаходиться показник ціни капіталу [6].

Ціна власного капіталу повинна бути визначена через дивідендну політику організації, яка повинна бути пропорційна частці акціонерного капіталу в загальній сукупності власних коштах підприємства.

Ціна власного капіталу для здійснення самофінансування інвестицій вважається нижньою межею показника рентабельності: прийняття рішення про реалізацію інвестицій при прибутковості меншою ціною капіталу може сильно скоротити основні фінансові показники організації, а також привести до банкрутства і неплатоспроможності організації.

Для стороннього інвестора вартість власного капіталу організації з впровадження інвестицій виступає в якості гарантії повернення витрачених коштів, а також певним критерієм достатнього рівня, що відображає фінансову надійність об'єкта інвестицій [7].

Ціна стороннього капіталу визначається як середньозважена процентна ставка за залученими фінансовими ресурсами.

Вартість залученого капіталу безпосередньо залежить від внутрішніх і зовнішніх факторів. Серед внутрішніх факторів в першу чергу можна виділити ділову репутацію підприємства. На показник ділової репутації організації надають прямий вплив не тільки фінансові показники виробничої діяльності, але також і авторитет керівництва організації, створена система взаємин з

постійними партнерами і конкурентами, сформований імідж організації, політична підтримка та інші фактори.

Зовнішні фактори, які впливають на вартість залученого капіталу, можуть визначатися макроекономічною ситуацією (рівнем інфляції, темпом зростання ВВП та іншими факторами), а також проведеної державою інвестиційною політикою і ситуацією, що склалася на фінансовому ринку.

Ціна капіталу являє собою відношення загальної величини платежів за користування фінансовими ресурсами до сукупного обсягу даних ресурсів.

Ціна капіталу формує нижню межу по прибутковості інноваційних проектів, тобто-це норма прибутку на інвестиції. Отже, підприємство, яке приймає рішення про реалізацію інвестиційного проекту, має врахувати такі фактори, як:

- вартість залученого капіталу;
- вартість власного капіталу;
- структура капіталу (співвідношення власних до залучених коштів) [8].

Інтеграція даних факторів у показнику ціни капіталу виступає як база для формування інвестиційної привабливості.

Таким чином, фактори, що впливають на інвестиційну привабливість досить різноманітні, можуть бути класифіковані за різними ознаками, а також мають певний рівень впливу в кожному конкретному випадку. Для підприємств ресурсних галузей важливі фактори географічного розміщення і наявності транспортної інфраструктури, для обробних галузей на першому плані наявність дешевих енергетичних ресурсів, для інноваційних проектів забезпечення новітніми технологіями і відповідним персоналом, однак загальним фактором, безумовно впливає на інвестиційну привабливість, є фінансовий стан і темпи розвитку підприємства в динаміці [6].

Отже, для обґрунтованої оцінки інвестиційної привабливості та прийняття рішення про інвестування необхідно, щоб остаточна оцінка ґрунтувалася на базі інтегральних показників, розрахованих за певною методикою.

1.3 Існуючі підходи до оцінки та вимірювання інвестиційної привабливості підприємства

Інвестиції дають підприємствам більше можливостей для розвитку і зростання, також вони необхідні за умов обмеженості або навіть відсутності ресурсів у підприємстві. Однак інвестори зацікавлені, перш за все в тому, щоб повернути спочатку вкладені кошти, примножити їх і отримати прибуток, тобто в окупності вкладень.

В даний час немає єдиного підходу як до визначення, так і оцінки інвестиційної привабливості. Серед визначальних її критеріїв інвестиційної привабливості підприємства зазвичай розглядаються такі аспекти підприємства, як привабливість продукції, кадрова, фінансова, територіальна та інші. До аспектів продукції можна віднести: якість, ціну, рівень диверсифікації. До кадрових-якість персоналу і керівництва. Що стосується фінансових аспектів, то тут інвестори найчастіше звертають увагу на структуру майна, ліквідність, рентабельність, фінансову стійкість і платоспроможність організації [4].

В даний час найбільш популярними методиками оцінки інвестиційної привабливості є наступні:

- 1) метод дисконтованих грошових потоків;
 - 2) оцінка на основі аналізу факторів зовнішнього і внутрішнього впливу;
 - 3) семифакторна модель;
 - 4) інтегральна оцінка на основі внутрішніх показників;
 - 5) комплексна оцінка.
- 1) Метод дисконтованих грошових потоків.

Метод дисконтованих грошових потоків або DCF (discounted cash flows) – це інструмент оцінки майбутніх грошових потоків. Іншими словами, це спроба оцінити привабливість будь-яких інвестиційних можливостей на основі того, які грошові потоки вони здатні згенерувати в майбутньому. Суть

методу базується на простому твердженні – гроші «зараз» коштують дорожче, ніж гроші «потім» – в майбутньому.

І у цього твердження є об'єктивні підстави:

- інфляція;
- наявність інвестиційних ризиків;
- наявність можливості альтернативних вкладень грошових коштів (наприклад, банківські депозити) [10].

Коефіцієнт дисконтування розраховується за формулою (1.1) [10]:

$$k_d = \frac{1}{1+r^i}, \quad (1.1)$$

де r – ставка дисконтування;

i – номер періоду.

Дисконтування грошових потоків. Формула розрахунку (1.2):

$$DCF = \sum_{i=1}^n \frac{CF_i}{1+r^i}, \quad (1.2)$$

де DCF – Discounted cash flow) – дисконтований грошовий потік;

CF (Cash Flow) – грошовий потік в період часу i ;

r – ставка дисконтування; n –кількість тимчасових періодів [10].

Ставка дисконтування виступає основним елементом у формулі дисконтування грошових потоків. Даний показник показує, що слід очікувати інвестору.

Основні переваги методу те, що даний він дозволяє оцінювати бізнес з нерівномірними, а часто і негативними фінансовими результатами. Також до переваг даного методу можна віднести реалістичність оцінки вартості підприємства, а також можливість побачити прихований потенціал. До недоліків методу можна віднести те, що показники в динаміці переносяться на майбутній період, дані показники суб'єктивні, отже, немає гарантії, що розраховані значення будуть абсолютно вірними.

2) Метод оцінки інвестиційної привабливості на основі аналізу факторів зовнішнього і внутрішнього впливу.

Етапи оцінки інвестиційної привабливості за даною методикою:

- а) визначення факторів інвестиційної привабливості підприємства на основі експертного методу Дельфі;
- б) аналіз інвестиційної привабливості з урахуванням даних факторів;
- в) розглядається концепція багатофакторної регресійної моделі впливу факторів, і здійснюється прогноз інвестиційної привабливості підприємства;
- г) розробка рекомендацій.

До внутрішніх факторів відносять ті, які безпосередньо залежать від результатів діяльності підприємства. Такі фактори є основними, за рахунок їх зміни можна регулювати рівень фінансового стану підприємства і тим самим впливати на його інвестиційну привабливість.

Зовнішні ж фактори не залежать від діяльності підприємства, змінити їх можливо, але це вже більш складний і трудомісткий процес.

Основною перевагою даного методу є те, що в ньому враховуються і зовнішні і внутрішні фактори, що впливають на інвестиційну привабливість підприємства, тобто здійснюється в якійсь мірі комплексний підхід. Але є і недоліки, до яких можна віднести використання експертних оцінок на першому і третьому етапах даної методики. Даний фактор знижує точність отриманих результатів, оскільки він залежить від суб'єктивних оцінок експертів [3].

3) Семифакторна модель.

У семифакторній моделі показником інвестиційної привабливості підприємства є рентабельність активів: чим вона вища, тим ефективніше працює підприємство, отже, є більш привабливим з точки зору інвестування [9].

Дана модель використовується для вивчення впливу показників стійкості на ефективність використання активів організації.

Формула семифакторної моделі (1.3) [9]:

$$Pa = \frac{\text{ЧП}}{B} * \frac{B}{OA} * \frac{OA}{KO} * \frac{KO}{ДЗ} * \frac{ДЗ}{КЗ} * \frac{КЗ}{ЗК} * \frac{ЗК}{A} = a * b * c * d * k * l * m, \quad (1.3)$$

де $a = \text{ЧП} / B$ – чиста рентабельність продажів;

$b = B / OA$ – оборотність оборотних активів;

$c = OA / KO$ – коефіцієнт поточної ліквідності;

$d = KO / ДЗ$ – співвідношення короткострокових зобов'язань і дебіторської заборгованості;

$k = ДЗ / КЗ$ – відношення дебіторської заборгованості до кредиторської заборгованості;

$l = КЗ / ЗК$ – відношення кредиторської заборгованості організації до суми позикових коштів;

$m = ЗК / A$ – відношення позикового капіталу до сукупних активів підприємства.

4) Інтегральна оцінка на основі внутрішніх показників.

При оцінці інвестиційної привабливості інтегральним методом до обліку беруться тільки відносні внутрішні показники господарської діяльності підприємства. Такі, як:

Потім всі розрахунки зводяться до інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємства.

Переваги інтегрального методу-зведення розрахунків до кінцевого інтегрального показника. До недоліків можна віднести, використання при розрахунках тільки внутрішніх показників підприємства, не беруться до уваги зовнішні фактори, які також впливають на діяльність організації.

5) Комплексна оцінка інвестиційної привабливості підприємства.

Найпопулярнішим методом вважається аналіз фінансового стану підприємства, він проходить в три етапи.

На першому етапі відбувається аналізується економічний потенціал підприємства. Для цього слід враховувати спрямованість бізнесу, його організаційно-правову форму, обсяги і область діяльності.

На другому етапі відбувається аналіз фінансового стану підприємства для цілей інвестування. Проводиться оцінка фінансового становища підприємства, аналізуються показники ділової активності, платоспроможності, рентабельності, а також ліквідності [2].

На третьому етапі оцінюється рівень планування бізнесу.

Всі вищеописані аспекти дозволяють якісно і повноцінно провести оцінку інвестиційної привабливості підприємства.

Цей метод передбачає оцінку зовнішньої інформації підприємства: аналіз величини виплачуваних дивідендів і зміна ринкової вартості акцій. В даному підході враховуються наступні показники надійності і стійкості розглянутого підприємства.

Даний підхід дає можливість отримати повну інформацію з аналізу цінних паперів. Дана інформація також може бути цікава для інвестора.

Надалі відбувається оцінка інвестиційних проектів, реалізованих на даному підприємстві. В даному випадку інвестору потрібно надати аналіз інвестиційної привабливості конкретного проекту.

Після оцінки всіх критеріїв інвестиційної привабливості пропонованих проектів, необхідно сформувати рейтинговий показник, який і визначить найбільш вигідний та інвестиційно привабливий проект для вкладення інвестицій.

Багато підходів або не дають повної оцінки інвестиційної привабливості підприємства, або результати оцінки досить суб'єктивні, а, отже, можуть бути неточні. тому їх необхідно коригувати. Наприклад, якщо підприємство є товариством з обмеженою відповідальністю, то другий підхід не можна застосувати, оскільки він розрахований на акціонерне товариство, отже, його потрібно скорегувати.

Представлений метод дає можливість врахувати найбільшу кількість факторів, що в свою чергу дозволяє знизити ризики потенційного інвестора і дати об'єктивну оцінку інвестиційної привабливості підприємства. Однак він є трудомістким і вимагає великої уваги [9].

Комплексна методика оцінки інвестиційної привабливості заснована на аналізі фінансового стану підприємства і проводиться за даними бухгалтерської звітності. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства передбачає об'єднання даних в групи. В першу чергу проводиться аналіз фінансового стану підприємства на основі даних бухгалтерської звітності:

- аналіз рентабельності;
- рівень інноваційної активності підприємства;
- аналіз фінансової стійкості;
- аналіз ліквідності та платоспроможності; - частка підприємства на ринку продукції.

Рентабельність-це коефіцієнт, що показує рівень доходів підприємства. Коефіцієнт рентабельності відображає ефективність роботи підприємства в цілому, а також прибутковість різних напрямків роботи підприємства. Тому рентабельність є досить важливим показником для інвестора. Для отримання найбільш точних даних про рентабельність підприємства потрібно розрахувати наступні коефіцієнти:

- рентабельність активів;
- рентабельність продажів;
- рентабельність власного капіталу;
- рентабельність виробничих фондів.

Показник фінансової стійкості показує здатність підприємства в майбутньому гарантувати собі необхідні кошти з метою здійснення виробничого плану. При аналізі фінансової стійкості підприємства розглядають залежність підприємства від позикових коштів.

Підприємство є фінансово стійким, якщо всі показники стійкості в нормі. Якщо показник власного капіталу підприємства дорівнює показнику позикового капіталу або несуттєво більше позикового капіталу, фінансове становище можна вважати нестійким.

При аналізі характеристик необхідно звертати увагу на динаміку показників за кілька років. Це допоможе найбільш повно оцінити фінансову стійкість підприємства. Також необхідно проаналізувати конкурентів в галузі розглянутого підприємства і провести оцінку їх діяльності [4].

Ліквідність - це здатність підприємства виконувати свої короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів або можливість погасити заборгованість за рахунок власних коштів. За даними бухгалтерської звітності можна оцінити наскільки підприємство має можливість покрити свої зобов'язання найближчим часом власними коштами. Такі дані можна отримати розрахувавши коефіцієнт абсолютної ліквідності. Аналіз здатності гарантувати виконання короткострокових зобов'язань за рахунок поточних коштів можна зробити розрахувавши коефіцієнт покриття.

Платоспроможність підприємства також є важливим показником діяльності підприємства, на який звертають увагу потенційні інвестори. Під платоспроможністю мається на увазі здатність підприємства заплатити наявними коштами та їх еквівалентами за виниклими зобов'язаннями.

Фінансовий стан підприємства-один з найбільш важливих факторів, який впливає на рішення інвестора про вкладення фінансових інвестицій. Даний фактор заснований на аналізі бухгалтерської звітності підприємства, його фінансових результатів і висновків з аналізу.

При порівнянні декількох підприємств, найбільш інвестиційно привабливим буде те, у якого сума балів за всіма характеристиками буде більше, ніж у інших.

Таким чином, розглянувши кілька методів оцінки інвестиційної привабливості підприємства можна помітити, що всі методи мають свої недоліки і переваги.

РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ НА ПРИКЛАДІ УКРПОШТИ

2.1 Загальна характеристика підприємства «Укрпошта»

Укрпошта — це найбільша мережа: близько 11 000 відділень забезпечують покриття у 100% населених пунктів України. надає поштові, логістичні, фінансові й торговельні послуги для приватних осіб та корпоративних клієнтів.

Повне найменування Товариства [15]: АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРПОШТА»; скорочене – АТ «УКРПОШТА»;

Тип товариства – приватне.

Метою діяльності Товариства є одержання прибутку від здійснення господарської діяльності.

Товариство здійснює надання послуг поштового зв'язку, зокрема універсальних послуг поштового зв'язку на всій території України, з метою повного задоволення потреб користувачів у послугах поштового зв'язку та забезпечення ефективного розвитку єдиної національної мережі поштового зв'язку України.

Засновником і акціонером АТ «Укрпошта» є держава в особі Міністерства інфраструктури України. Акціонерне товариство «Укрпошта» (АТ «Укрпошта») входить до сфери управління Міністерства інфраструктури України, є правонаступником УДППЗ «Укрпошта» та є національним оператором поштового зв'язку України згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 січня 2002 року.

Діяльність Укрпошти регламентується Законом України «Про поштовий зв'язок» від 4 жовтня 2001 року, іншими Законами України, а також

нормативними актами Всесвітнього поштового союзу, членом якого Україна стала у 1947 році.

Укрпошта функціонує як самостійна господарська одиниця з 1994 року, коли було утворено Українське об'єднання поштового зв'язку «Укрпошта», яке в липні 1998 року реорганізовано в нині діюче згідно з Програмою реструктуризації Укрпошти.

Укрпошта є членом міжнародних платіжних систем Visa та Mastercard, а також національної платіжної системи «Простір».

Компанія активно співпрацює із системою ProZorro у сфері публічних закупівель і була відзначена премією «Zakupki. Кращі». Укрпошта першою серед державних підприємств почала здавати в оренду нерухомість через ProZorro Продажі.

Серед партнерів Укрпошти – Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, поштові оператори Європи, Азії та США.

За результатами 2017 року, Україна завдяки роботі Укрпошти як національного поштового оператора посіла 33 місце в рейтингу Всесвітнього поштового союзу (ВПС) за індексом поштового розвитку (2IPD). Серед 173 пошт світу головна пошта України покращила свої показники та піднялася одразу на 7 позицій.

Навесні 2018 року Національний банк України надав Укрпошті ліцензію на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків. Це дало можливість компанії здійснювати обслуговування клієнтів з використанням платіжних карток.

У 2018 році Укрпошта вперше провела аудит фінансової звітності із залученням міжнародного аудитора.

Сьогодні до складу Укрпошти входять 25 регіональних філій, Дирекція оброблення та перевезення пошти, «Автотранспошта» та ГНЦ «Зелена Буча».

Укрпошта сьогодні – це:

- понад 11 тис. об'єктів поштового зв'язку: поштамти, поштові відділення, пересувні, сезонні та острівні відділення поштового зв'язку по всій Україні;
- понад 72 тис. працівників, серед яких листоноші – 30 тис.;
- більше ніж 3,5 тис авто – є одним із найбільших автопарків України;
- широкий вибір послуг для приватних та корпоративних клієнтів.

В 2019 році підприємство Укрпошта доставила 187,5 млн од. письмової кореспонденції, 24,7 млн посилок, 10 млн. переказів та понад 61 млн пенсій та грошових допомог.

За 2018 рік розповсюджено за передплатою та в роздріб близько 305 млн примірників журналів та газет. Доставка пошти у більше ніж 200 країн світу.

Місією АТ «Укрпошта» є надання споживачам високоякісних послуг у сфері поштового зв'язку, фінансових та інших загальнодоступних послуг.

Основними цінностями: відповідальне ставлення до кожного клієнта; забезпечення високої якості послуг; гарантія надійності та оперативності.

Предметом діяльності Товариства є:

- 1) діяльність національної пошти: забезпечення надання універсальних послуг поштового зв'язку на всій території України, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України; видання, введення в обіг та організація розповсюдження знаків поштової оплати, до яких належать поштові марки, блоки, марковані конверти та картки, а також виведення їх з обігу; інші послуги поштового зв'язку, зокрема пересилання внутрішніх та міжнародних поштових відправлень;

пересилання «Товари поштою»; пересилання згрупованих поштових відправлень з позначкою «Консигнація»; пересилання відправлень «EMS» та інші;

2) інші види грошового посередництва: пересилання поштових переказів у межах України; пересилання міжнародних поштових переказів у національній та іноземній валюті; виплати та приймання готівкових переказів за платіжними системами відповідно до укладених угод; приймання платежів; приймання торговельної виручки; виплати та доставки пенсій, грошової допомоги малозабезпеченим громадянам, інших соціальних виплат на договірних засадах; проведення розрахунково-касових операцій;

3) розповсюдження періодичних друкованих видань за передплатою;

4) замовлення тиражів і продаж періодичних друкованих видань;

5) оптова та роздрібна торгівля періодичними та іншими друкованими виданнями;

6) кур'єрська діяльність;

7) банківські операції;

8) інкасація та перевезення грошей та інших коштовних речей за допомогою персоналу або устаткування для захисту подібного майна під час транспортування;

9) агентські послуги;

10) послуги з використанням засобів зв'язку: факсимільного зв'язку; доступу до мережі Інтернет, у тому числі із створенням

«Інтернет-пунктів»; приймання та передавання електронних повідомлень;

11) розповсюдження страхових полісів, лотерейних білетів, ювілейних та пам'ятних монет, карток або електронних ваучерів попередньої оплати за послуги міського, міжміського та міжнародного зв'язку, стільникового зв'язку, доступу в Інтернет тощо;

12) надання інших допоміжних комерційних послуг;

13) ксерокопіювання, ламінування, сканування, пакування тощо;

14) митні послуги.

15) транспортні послуги: перевезення вантажів, у тому числі роздрібних тиражів періодичних друкованих видань, у межах України та за її межами; технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів, надання послуг стоянки для автомобілів, заправки та зберігання паливно-мастильних матеріалів тощо; зберігання вантажу в місці призначення;

16) торгівля: немаркованими поштовими картками, листівками, конвертами; філателістичною продукцією; непродовольчими та продовольчими товарами, зокрема тютюновими та алкогольними виробами; пестицидами й агрохімікатами; фармацевтичними та медичними товарами; автомобільними запасними частинами; товарами через Інтернет;

17) неспеціалізована оптова торгівля;

18) надання в оренду поштових (абонементних) скриньок або інші поштові та кур'єрські послуги, такі як попереднє сортування, адресація тощо;

19) послуги громадського харчування;

20) розроблення проектно-кошторисної документації на здійснення робіт з будівництва, технологічного переозброєння, реконструкції та

розширення наявного виробництва, а також на будівництво об'єктів не виробничого призначення;

21) здійснення видавничої діяльності, видання газет, журналів та інших видів видавничої діяльності;

22) доставка рахунків, рекламної та інформаційної продукції;

23) проведення освітньої діяльності;

24) випуск цінних паперів;

25) купівля-продаж цінних паперів;

26) здійснення маркетингової та рекламної діяльності;

27) надання послуг з тимчасового розміщення (проживання), екскурсійних, розважальних, туристичних та інших послуг;

28) проведення робіт у галузі криптографічного захисту конфіденційної інформації;

29) виготовлення іменних речей, виробничих штампів з металу та на полімерній основі для потреб Товариства;

30) створення і розвиток власного дрібносерійного виробництва;

31) купівля-продаж іноземної валюти;

32) надання телекомунікаційних послуг;

33) надання фінансових послуг, у тому числі здійснення інвестиційної, інноваційної діяльності;

34) страхова діяльність;

35) аудиторська діяльність;

36) допоміжна діяльність у сферах фінансових послуг і страхування;

- 37) представницькі, сервісні, консалтингові, інформаційні, юридичні та інші послуги цивільно-правового та господарсько-правового характеру;
- 38) посередницька діяльність митного брокера та митного перевізника;
- 39) організація виставок, ярмарків, симпозіумів, участь у виставках;
- 40) участь у соціальних і благодійних акціях та заходах у порядку, установленому законодавством, цим Статутом та внутрішніми документами (положеннями, регламентами тощо) Товариства;
- 41) консультування з питань інформатизації;
- 42) оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність;
- 43) надання послуг електронного цифрового підпису та обслуговування сертифікатів ключів;
- 44) ремонт комп'ютерів і периферійного устаткування;
- 45) надання послуг з обслуговування систем безпеки;
- 46) проведення електромонтажних робіт;
- 47) роздрібна торгівля електричними системами безпеки та сигналізації; 48) надання послуг захисту власності від злочинних посягань, забезпечення особистої безпеки громадян;
- 49) надання посередницьких послуг (комерційне посередництво);
- 50) операції з нерухомим майном, у тому числі надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна.

Товариство може здійснювати будь-які інші види господарської діяльності, якщо вони не заборонені законодавством та спрямовані на досягнення мети діяльності Товариства.

Окремі види господарської діяльності, для провадження яких відповідно до законодавства необхідно отримати спеціальний дозвіл або ліцензію, Товариство провадить після їх отримання в установленому порядку.

Товариство має право самостійно здійснювати зовнішньоекономічну діяльність у будь-якій сфері, пов'язаній з предметом його діяльності. Під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності Товариство користується повним обсягом прав суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності відповідно до чинного законодавства України.

2.2 Аналіз фінансового стану підприємства

Сегмент	Послуги	Містить
1	2	3
1. Поштові послуги	1.1. Письмова кореспонденція	- конвертовані письмові відправлення, у тому числі документація вагою до 2-х кг і форматом до А4 (бандеролі), а також секограми: - неконвертовані (адресні) письмові відправлення, - гібридні письмові відправлення (e-mail + паперове)
	1.2. Посилки	доставка посилок і бандеролей за винятком: - періодичних видань (газет і журналів) вагою до 2 кг, - документації (офіційної або неофіційної) формату до А4 і вагою до 2 кг, - віднесених до розділу «Письмова кореспонденція»
	1.3. Передплатна преса	передплатні періодичні видання України й закордонних країн, у тому числі: - комерційні, - державні (національні й муніципальні)
	1.4. Виплата та доставка пенсій, соціальних допомог	- послуги з виплати пенсій населенню з доставкою додому або у відділенні поштового зв'язку,

		- послуги з виплати соціальних допомог (державна матеріальна допомога, субсидії та інші виплати населенню, визначені законодавством)
Фінансові послуги	2.1. Поштові перекази	- поштові перекази в межах України – приймання та виплата здійснюється в готівковій та безготівкових формах в національній валюті, - поштові перекази з/в Україну - приймання та виплата здійснюється в готівковій та безготівкових формах в національній валюті та готівковій іноземній валюті від /до фізичних осіб, - термінові поштові перекази в межах та за межі України – термін пересилання до 15 хвилин, приймання та виплата здійснюється у виділених об'єктах поштового зв'язку, - поштовий переказ післяплати в межах України та за межі України – приймається в національній валюті після видачі поштового відправлення з післяплатою (за замовлені товари, в тому числі через Інтернет-магазини)
	2.2. Приймання платежів	Періодичні платежі: - комунальні послуги, Інтернет, телебачення, телефонний зв'язок, охорона, - погашення кредитної заборгованості, - податок на нерухомість, земельний податок. Неперіодичні платежі: - адміністративні платежі (штрафи, держмити, судові збори, плата за реєстрацію), - поповнення депозитних, карткових рахунків

Запорукою успішного функціонування будь – якого підприємства є систематичний та докладний аналіз фінансового стану підприємства. Завдяки аналізу фінансового стану значно легше прорахувати ризики та уникнути їх, забезпечити ефективний розподіл ресурсів на підприємстві та в цілому ефективно керувати підприємством.

Виконаємо аналіз фінансового стану господарської діяльності АТ «Укрпошта». АТ «Укрпошта» пропонує споживачам понад 50 видів послуг. Портфель послуг підприємства розбито на 13 основних продуктових напрямів, згрупованих у чотири базові сегменти, які наведені у таблиці 2.1

Таблиця 2.1 – Портфель послуг АТ «Укрпошта»

Продовження табл. 2.1

1	2	3
Роздрібна торгівля	3.1. Філателістична і сувенірна продукція	- філателістична продукція: оригінальні поштові марки, книги з марками, буклети з марками, марка в рамці, гашена продукція, - сувенірна продукція: книги про марки, подарункові марки, сувенірні марки, листівки немарковані, конверти немарковані, сувеніри із зображенням марки поштової символіки
	3.2. Роздрібна торгівля пресою	- періодичні видання України (комерційні й державні), - періодичні закордонні видання
	3.3. Роздрібна торгівля непоштовим асортиментом	- ТНС (товари народного споживання): продовольчі й непродовольчі товари (побутова хімія, текстильні, трикотажні вироби, товари для господарства), - картки оплати мобільних операторів, - лотерейні квитки
Комерційні послуги	4.1. Електронні повідомлення	- повідомлення, що подається відправником на паперовому або електронному носії інформації, пересилається з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, доставляється (вручається) адресатові (одержувачу) відтвореним на паперовому носії або передається на електронну адресу в мережі Інтернет.
	4.2. Рекламні послуги	- розміщення реклами, - доставка рекламної та/або інформаційної продукції
	4.3. Транспортні послуги	- перевезення вантажів дирекцією «автотранспошта», - послуги з технічного обслуговування автомобілів, поточного ремонту, мийки, стоянки автомобілів, проведення передрейсового (післярейсового) медичного огляду водіїв транспортних засобів, інструктажів
	4.4. Послуги за агентськими Угодами	- оформлення страхових договорів (полісів), - видача/приймання готівкових гривень, - оформлення кредитних та депозитних договорів,

	- виплата переказів за міжнародними платіжними системами
4.5. Оформлення перевезення пасажирів	- це можливість придбання електронного проїзного документу на автобус, літак, залізничний транспорт тощо

Проведемо докладний аналіз фінансового стану господарської діяльності АТ «Укрпошта». Всі показники візьмемо з фінансового звіту за 2018 – 2021 рр. та окремо по кожному з основних розділів (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 – Аналіз основних показників , тис. грн.

Показники	Роки			
	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
Нематеріальні активи	97417	27658	35985	28401
Первісна вартість	141992	112519	122831	119062
Незавершені капітальні інвестиції	123217	154469	302426	91102
Основні засоби	1822675	3160759	3160356	3426853
Інвестиційна нерухомість	10675	11685	13435	14937
Інші фінансові інвестиції	3162	5497	12399	13372
Довгострокова дебіторська заборгованість	4 263	1347	522	466
Необоротні активи, які знаходяться на тимчасово окупованій території	364048	362314	362314	362314

Враховуючи результати маємо: нематеріальні активи у 2018 р. становили 97417 тис. грн., у 2019 р. скоротилися на 69759 тис. грн. та становили 27658 тис. грн., у 2021р. збільшилися на 8327 тис. грн. та становили 35985 тис. грн., проте у 2021р. знову бачимо скорочення на суму 7584 тис. грн., тому сума нематеріальних активів у 2021р. становила 28401 тис. грн.

Первісна вартість у 2018р. становила 141992 тис. грн., у 2019р. скоротилася на 29473 тис. грн., тобто 112519 тис. грн., у 2020р. сума первісної вартості зросла на 10312 тис. грн., тобто 122831 тис. грн. відповідно, проте у

2021р. відбувся спад у розмірі 3769 тис. грн. та первісна вартість становила 119062 тис. грн.

Щодо незавершених капітальних інвестицій ситуація дещо краща, а саме у 2018р. – 123217 тис. грн., у 2019р. відбулося піднесення на 31252 тис. грн., що в результаті – 154469 тис. грн., ситуація покращується ще й у 2020р.

Проаналізуємо показники фінансового звіту АТ «Укрпошта» (табл. 2.4).

Результати подано у таблицю 2.5, рис. 2.3.

Таблиця 2.4 – Аналіз основних показників фінансового стану, тис. грн..

Показники	Роки			
	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
Запаси	130624	138093	235736	235837
Виробничі запаси	83605	92119	136213	159774
Готова продукція	8767	6780	7724	7064
Товари	38248	38193	91799	67918
Первісна вартість	227233	717586	848177	239691
Інша поточна дебіторська заборгованість	146570	65026	95681	142822
Гроші та їх еквіваленти	1 129127	1559413	2982647	1846931
Готівка	216187	283143	374635	169106
Рахунки в банках	912926	1276270	2608012	1677825
Інші оборотні активи	6145	10877	18947	26715

Таблиця 2.5 – Розрахунок основних показників ряду динаміки

Показники	Абсолютне відхилення, +/-			Відносне відхилення, %			Темп приросту, %		
	2019 / 2018	2020 / 2019	2021 / 2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2021 / 2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2021 / 2020
1	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Запаси	7469	97643	101	5,7	70,7	0,0	105,7	170,7	100,0
Виробничі запаси	8514	44094	23561	10,2	47,9	17,3	110,2	147,9	117,3
Готова продукція	-1987	944	-660	22,7	13,9	8,5	77,3	113,9	91,5
Товари	-55	53606	-23881	0,1	140,4	26,0	99,9	240,4	74,0
Первісна вартість	490353	130591	-608486	215,8	18,2	71,7	315,8	118,2	28,3
Інша поточна дебіторська заборгованість	-81544	30655	47141	55,6	47,1	49,3	44,4	147,1	149,3

Гроші та їх еквіваленти	430286	1423234	- 1135716	38,1	91,3	38,1	138,1	191,3	61,9
Готівка	66956	91492	-205529	31,0	32,3	54,9	131,0	132,3	45,1
Рахунки в банках	363344	1331742	-930187	39,8	104,3	35,7	139,8	204,3	64,3
Інші оборотні активи	4732	8070	7768	77,0	74,2	41,0	177,0	174,2	141,0

Більш детально покажемо отримані дані на рисунку 2.1.

З таблиці 2.5., бачимо що запаси протягом 2018 – 2021 років зростали на 7469 тис. грн., 97643 тис. грн. та 101 тис. грн. і становили відповідно 130624 тис. грн., 138093 тис. грн., 235736 тис. грн. та 235837 тис. грн.

Таку ж ситуацію бачимо і у виробничих запасах, а саме динаміку зростання показника протягом досліджуваного періоду. У 2018 – 2021рр. було зростання виробничих запасів на 8514 тис. грн., 44094 тис. грн. та 23561 тис. грн. і становили відповідно 83605 тис. грн., 92119 тис. грн., 136213 тис. грн. та 159774 тис. грн..

По показнику готова продукція бачимо, що у 2018р. цей показник був 8767 тис. грн., у 2019р. зменшився на 1984 тис. грн. та став 6780 тис. грн., проте у 2020р. зріс на 944 тис. грн. та став 7724 тис. грн., але у 2021р. знову скоротився на 660 тис. грн., що становить 7 064 тис. грн..

У показника товари спостерігається незначний спад протягом 2018 – 2019рр. на 55 тис. грн. та протягом 2020 – 2021рр. на 23881 тис. грн., у 2020р. бачимо зростання на суму 53606 тис. грн..

Первісна вартість протягом 2018 – 2020рр. зросла на 490353 тис. грн. та 130591 тис. грн., тобто у 2018р. сума була 227233 тис. грн., у 2019р. – 717586 тис. грн., у 2021р. – 848177 тис. грн., але у 2021р. скоротилася на 608486 тис. грн. та становила 239691 тис. грн..

Інша поточна дебіторська заборгованість у 2018р. становила 146570 тис. грн., у 2019р. скоротилася на 81544 тис. грн., тобто 65026 тис. грн., у 2020р. сума іншої поточної дебіторської заборгованості зросла

на 30655 тис. грн., тобто 95681 тис. грн. відповідно, у 2021р. також зросла у

47141 тис. грн. та інша поточна дебіторська заборгованість становила 142822 тис. грн..

Щодо показника гроші та їх еквіваленти ситуація дещо краща, а саме у 2018р. – 1129127 тис. грн., у 2019р. відбулося піднесення на 430286 тис. грн., що в результаті – 1559413 тис. грн., ситуація покращується ще й у 2020р. додатково на 1423234 тис. грн., тобто 2982647 тис. грн., але у 2021р. відбувається спад у розмірі 1135713 тис. грн. і на кінець 2021р. гроші та їх еквіваленти становили 1846931 тис. грн..

Показник готівка є схожим до попереднього, оскільки у 2018р. показник становив 216187 тис. грн., у 2019р. відбулося збільшення на 66956 тис. грн., що в результаті – 283143 тис. грн., ситуація також покращується рівно у 2 рази і у 2021р. становить 374635 тис. грн., але у 2020 р. відбувається спад у розмірі 175 529 тис. грн. і на кінець 2021р. готівка становила 169106 тис. грн..

Аналогічне збільшення протягом 2018 – 2020рр., а потім скорочення у 2021р., спостерігається показника рахунки в банках. У 2018р. – 912926 тис. грн., у 2019р. відбулося піднесення на 363344 тис. грн., що в результаті – 1276270 тис. грн., ситуація значно покращується ще й у 2020р. додатково на 1331742 тис. грн., тобто 2608012 тис. грн., але у 2021р. зменшення у розмірі 930187 тис. грн. і на кінець 2021р. рахунки в банках становили 1677825 тис. грн..

Інші оборотні активи протягом 2018 – 2021 рр. показують позитивну динаміку росту і зростали на 4 732 тис. грн., 8 070 тис. грн. та 7 768 тис. грн. відповідно, оскільки загальна сума становила у 2018 р. – 6 145 тис. грн., у 2019 р. – 10 877 тис. грн., у 2020 р. – 18 947 тис. грн. та у 2021 р. – 26 715 тис. грн..

Проаналізуємо темп приросту по кожному з показників протягом 2018 – 2021 рр. Отже, темп приросту запасів зростав протягом усього

досліджуваного періоду, а саме у 2019 р. на 105,7 %, у 2020 р. – 170,7 % та у 2021 р. – 100,04 % в порівнянні з минулими роками. Щодо виробничих запасів спостерігаємо аналогічну ситуацію протягом усього досліджуваного періоду, а саме зріст у 2019 р. – 110,2 %, у 2020 р. – 147,9 % та у 2021 р. – 117,3 % в порівнянні з кожним минулим роком. Темп приросту готової продукції у 2019 р. в порівнянні з 2018 р. скоротився на 77,3 % , потім у 2020 р. в порівнянні з 2019 р. спостерігаємо значне зростання на 113,9 % , та у 2021 р. в порівнянні з минулим роком знову скорочення на 91,5 %. Темп приросту товарів у 2019 р. в порівнянні з минулим скоротився на 99,85%, у 2020р. в порівнянні з 2019р. бачимо значне зростання на 240,3% та у 2021р. в порівнянні з 2020р. відбулося скорочення на 73,99%.

Первісна вартість у 2019р. порівняно з 2018р. колосально зросла на 315,8%, ситуація покращується у 2020р., а саме спостерігаємо додатково зростання темпу приросту на 118,2%, але у 2021р. бачимо скорочення на 28,3% порівняно з минулим роком.

Інша дебіторська заборгованість у 2019р. порівняно з 2018р. показує спад на 44,4%, проте у 2020р. темп приросту зріс на 147,1% порівняно з минулим та ще додатково зріс у 2021р. на 149,3% в порівнянні з 2020р.

Темп приросту щодо показника гроші та їх еквіваленти показує приріст лише протягом 2018 – 2020рр., а саме у 2019р. порівняно з 2018р. він зростав на 138,1%, ситуація покращується у 2020р., а саме спостерігаємо зростання темпу росту на 191,3%, але у 2021р. бачимо скорочення на 61,9% порівняно з минулим роком.

Аналогічно попереднього показника темп приросту і в показника готівка протягом 2018 – 2020рр. зростає, оскільки у 2019 р. порівняно з 2018р. на 130,9%, ситуація покращується і у 2020р. порівняно з 2019р., а саме спостерігаємо додатково зростання темпу приросту на 132,2%, але у 2021р. бачимо скорочення на 45,1% порівняно з минулим роком.

Теж саме у показника рахунки в банках, темп приросту у 2019р. в порівнянні з 2018р. зростав на 139,8%, у 2020р. відбувався колосальне

зростання ще на 204,3% порівняно з минулим роком, але знову у 2021р. відбувався спад на 64,4% порівняно з 2020р.

Темп приросту інших оборотних активів зростав протягом усього досліджуваного періоду, а саме у 2019р. зріс на 177% у порівнянні з 2018р., у 2020р. ще додатково на 174,2% та у 2021р. також зріс на 141% у порівнянні з минулим роком.

Проаналізуємо основні показники фінансового стану АТ «Укрпошта».

Вхідні данні та результати розрахунку подані у таблицях 2.6 – 2.7, рисунок 2.4.

Таблиця 2.6 – Аналіз основних показників фінансового стану , тис. грн..

Показники	Роки			
	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
Зареєстрований капітал	359255	1264559	6518597	6518597
Капітал у дооцінках	1400168	6461557	0	0
Додатковий капітал	53998	53803	0	0
Резервний капітал	160515	160515	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	273252	1711680	1534200	998420

Таблиця 2.7 – Розрахунок основних показників ряду динаміки

Показники	Абсолютне відхилення, +/-			Відносне відхилення, %			Темп приросту, %		
	2019 / 2018	2020 / 2019	2021 / 2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2021 / 2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2021 / 2020
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Зареєстрований капітал	905304	5254038	0	252,0	415,5	0,0	352,0	515,5	0,0
Капітал у дооцінках	5061389	0	0	361,5	0,0	0,0	461,5	0,0	0,0
Додатковий капітал	-195	0	0	0,4	0,0	0,0	99,6	0,0	0,0
Резервний капітал	0	0	0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1438428	-177480	-535780	526,4	10,4	34,9	626,4	89,6	65,1
---	---------	---------	---------	-------	------	------	-------	------	------

Згідно даних таблиці 2.6., бачимо що зареєстрований капітал протягом 2018 – 2021 рр. весь час показував динаміку зросту, а саме у 2018р. – 359255 тис. грн., у 2019р. – 1264559 тис. грн., що на 905304 тис. грн. більше за попередній рік, у 2020р. – 6518597 тис. грн., що на 5254038 тис. грн. більше у порівнянні з 2019р. та у 2021р. показник залишається незмінним, тобто 6518597 тис. грн.. Капітал у дооцінках змінюється лише у 2018 та 2019рр., тобто у 2018р. він становив 1400168 тис. грн., у 2019р. кардинально зріс на 5061389 тис. грн. та становив 6461557 тис. грн.. Щодо періоду 2020 – 2021рр. капітал у дооцінках дорівнював нулю. Подібна ситуація і в показника додатковий капітал, у 2018р. становив 53998 тис. грн., у 2019р. знизився на 195 тис. грн. і становив 53803 тис. грн. у порівнянні з 2018р. Період 2020 – 2021рр. додатковий капітал був рівний нулю. Щодо резервного капіталу, то у період 2018 – 2019рр. він був незмінний, а саме 160515 тис. грн., у 2020 та 2021рр. дорівнював нулю. Показник нерозподілений прибуток є порівняно кращим, а саме у 2018р. – 273 252 тис. грн., у 2019р. відбулося значне піднесення на суму в 1438428 тис. грн., що в результаті – 1711680 тис. грн., ситуація погіршується у 2020р. на 177480 тис. грн., тобто 1534200 тис. грн. порівняно з 2019р. та у 2021р. додатково знижується ще на 535780 тис. грн. та становить 998420 тис. грн. у порівнянні з минулим роком.

2.3 Оцінка інвестиційної привабливості підприємства

Наступним нашим кроком буде розрахунок коефіцієнтів, які дадуть нам повне уявлення про інвестиційну привабливість даного підприємства.

Сума господарських коштів, що їх підприємство має у розпорядженні дає загальну вартісну оцінку активів, які перебувають на балансі підприємства. У 2021 році у порівнянні з 2019 роком спостерігається збільшення даного показника, що свідчить про збільшення майнового потенціалу підприємства.

Коефіцієнт зносу основних засобів характеризує частку зношених основних засобів у загальній їх вартості. Бачимо позитивне значення даного показника, адже його значення зменшується.

Коефіцієнт придатності основних засобів показує, що у 2021 році 0,28 частина від основних фондів придатна для експлуатації в процесі господарської діяльності. За роками спостерігається тенденція зростання значення даного коефіцієнта.

Коефіцієнт оновлення зі значенням у 2021 році показує, що частка від наявних на кінець звітного періоду, яку становлять нові основні засоби становить тільки 0,01. За роками не спостерігається тенденції зростання чи зменшення значення даного коефіцієнта.

Коефіцієнт вибуття показує, що у 2021 році частина основних засобів, яка вибула за звітний період становить 0,0005, а у 2019 році - 0,0023. Спостерігається зменшення даного показника за роками.

Частка основних засобів в активах залишається майже незмінною та не має тенденції до зменшення, що свідчить про стабільний обсяг виробництва.

Коефіцієнт мобільності активів характеризує рівень мобільності активів підприємства, його підвищення у 2020 році є позитивним фактором, але у 2021 році бачимо зменшення даного показника.

Коефіцієнт автономії показує питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність. Значення у 2021 році більше за нормативне значення на 0,01, що говорить про задовільне значення даного коефіцієнта, чого не скажеш про 2020 рік.

Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів показує, скільки одиниць власних коштів припадає на кожну одиницю позикових і

залучених. У 2021 році коефіцієнт більше нормативного значення (>1) і склав 1,05, а у 2020 році даний коефіцієнт становив 0,82.

Коефіцієнт фінансової стійкості показує, що у 2021 році частка від загальної частини активів, що підприємство здатне фінансувати за рахунок власного капіталу і капіталу, залученого на довгостроковій основі становить 0,51. За роками не спостерігається тенденції зростання чи зменшення значення даного коефіцієнта.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу показує, що у 2021 році тільки 0,29 частина від власного оборотного капіталу перебуває в обороті, тобто у тій формі, яка дає змогу вільно маневрувати цими коштами. За роками не спостерігається тенденції зростання чи зменшення значення даного коефіцієнта.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами показує, що рівень фінансування оборотних активів за рахунок довгострокових джерел фінансових ресурсів у 2021 році становить 0,23. За роками не спостерігається тенденції зростання чи зменшення значення даного коефіцієнта.

Коефіцієнт покриття показує недостатність ресурсів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань, адже значення даного коефіцієнта за роками менше за його нормативне значення (1,5-2,5).

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує, що платіжні можливості підприємства щодо сплати поточних зобов'язань за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами за аналізованими роками в нормі ($>0,6-0,8$).

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, що у 2021 році 0,1771 частина боргів підприємства може бути сплачена негайно. Значення даного коефіцієнта за аналізованими роками не задовольняє нормативне значення ($>0,2-0,35$). Але відбулося покращення значення даного коефіцієнту у порівнянні з 2020 роком.

Рентабельність капіталу свідчить про ефективність використання всього майна підприємства. За роками не спостерігається тенденції зростання чи зменшення значення даного коефіцієнта. У 2021 році він становить 0,044.

Рентабельність власного капіталу показує ефективність використання власного капіталу. За роками не спостерігається тенденції зростання чи зменшення значення даного коефіцієнта. У 2021 році він становить 0,065.

Рентабельність реалізованої продукції показує ефективність виробництва і реалізації продукції підприємства. У 2021 році він становить 0,294. За роками спостерігається тенденція зростання значення даного коефіцієнта, що свідчить про збільшення ефективності даного виробництва.

Рентабельність продажу – це показник, який показує, скільки прибутку припадає на одиницю реалізованої продукції. У 2021 році він становить 0,037. За роками не спостерігається тенденції зростання чи зменшення значення даного коефіцієнта.

Коефіцієнт оборотності активів показує ефективність використання підприємством усіх наявних у нього ресурсів незалежно від джерел їх залучення. У 2021 році він становить 1,178. За роками спостерігається тенденція зменшення значення даного коефіцієнта, що свідчить про зменшення ефективності використання підприємством усіх його ресурсів.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості показує, що у 2021 році 10297,18 разів за рік обернулися кошти, вкладені в розрахунки, тобто 10297,18 разів ця заборгованість утворювалася та погашається протягом року. За роками не спостерігається тенденції зростання чи зменшення значення даного коефіцієнта, але у 2020 році значення даного коефіцієнта у 3,68 разів менше за значення 2021 року.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості показує швидкість обертання кредиторської заборгованості підприємства за період, що аналізується, але в даному випадку відсутні дані для розрахунку цього коефіцієнту.

Коефіцієнт оборотності запасів показує, що у 2021 році запаси обертаються з частотою 39,864 для забезпечення поточного обсягу продажу. За роками не спостерігається тенденції зростання чи зменшення значення даного коефіцієнта.

Фондовіддача характеризує ефективність використання основних засобів і показує скільки отримано виручки на одиницю вкладених основних засобів. У 2021 році він становить 8,423. За роками не спостерігається тенденції зростання чи зменшення значення даного коефіцієнта.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу показує ефективність використання власного капіталу підприємства. У 2021 році він становить 1,743. За роками спостерігається тенденція зменшення значення даного коефіцієнта.

Наступним нашим кроком буде розрахунок інтегрального показника інвестиційної привабливості «Укрпошти» на основі вже розрахованих показників фінансового стану за 2021 рік. Для розрахунку інтегрального показника фінансового стану підприємства необхідно спочатку розрахувати блочні інтегральні коефіцієнти для кожної групи показників. З цією метою ми спочатку розрахуємо нормований одиничний показник фінансового стану шляхом знаходження частки розраховано показника та його нормативного значення (табл. 2.8).

Таблиця 2.8 - Розрахунок блочних інтегральних оцінок для груп фінансових показників

Показник	P_i	$P_i_{\text{норм}}$	K_j
Показники майнового стану			
Сума господарських коштів, що їх підприємство має у розпорядженні, грн	24 321	-	-
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,72	0,2	3,6
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,28	0,5	0,56
Коефіцієнт оновлення	0,01	0,1	0,1
Коефіцієнт вибуття	0,0005	0,1	0,005
Частка основних засобів в активах	0,2	-	-
Коефіцієнт мобільності активів	1,73	-	-
Блочний інтегральний показник (Кб)			4,265

Показники фінансової стійкості підприємства			
Коефіцієнт автономії	0,51	0,5	1,02
Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів	1,05	1	1,05
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,51	0,6	0,85
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,29	0,5	0,58
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,23	0,1	2,3
Блочний інтегральний показник (Кб)			5,8
Показники ліквідності підприємства			
Коефіцієнт покриття	1,3	1,5	0,87
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,22	0,6	2,03
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,1771	0,2	0,89
Блочний інтегральний показник (Кб)			3,79
Показники прибутковості підприємства			
Рентабельність капіталу	0,044	0,14	0,31
Рентабельність власного капіталу	0,065	0,2	0,33
Рентабельність реалізованої продукції	0,294	1	0,29
Рентабельність продажу	0,037	0,3	0,12
Блочний інтегральний показник (Кб)			1,05
Показники ділової активності підприємства			
Коефіцієнт оборотності активів	1,178	0,3	3,93
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	10297,18	3	3 432,39
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	-	2	-
Коефіцієнт оборотності запасів	39,864	8	4,98
Фондовіддача	8,423	3	2,81
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	1,743	8	0,22
Блочний інтегральний показник (Кб)			3444,33

Ми розрахували підсумкові блочні оцінки по кожним групам фінансових показників з урахуванням однакової ваги одиничних показників по кожній групі. Тепер перед нами постало питання визначення питомої ваги для кожної групи показників. Припустимо, що ми інвестори, тому визначмо дані значення з урахуванням нашого інтересу щодо діяльності підприємства (див. табл.2.9).

Таблиця 2.9 – Визначення питомої ваги для кожної групи фінансових показників

Група показників	Питома вага β
Показники майнового стану	0,1
Показники фінансової стійкості підприємства	0,15
Показники ліквідності підприємства	0,25
Показники прибутковості підприємства	0,4
Показники ділової активності підприємства	0,1

Розрахуємо інтегральний показник фінансового стану Укрпошти

$$K_k = 4,265 * 0,1 + 5,8 * 0,15 + 3,79 * 0,25 + 1,05 * 0,4 + 3444,33 * 0,1 = 0,4265 + 0,87 + 0,9475 + 0,42 + 344,43 = 347,09$$

Розрахований інтегральний показник має високе значення, адже блочний інтегральний показник за показниками ділової активності філії становить дуже високе значення, що говорить про повільний оборот її коштів, тобто спостерігається неефективне використання ресурсів, а це у майбутньому може негативно вплинути на рівень прибутковості підприємства.

Аналіз фінансово-господарської діяльності Укрпошти за сукупністю коефіцієнтів за 2019-2021 рр. свідчить про покращення значень коефіцієнтів у 2021 році у порівнянні з 2020 роком, але значення аналізованих коефіцієнтів майже не змінилися у 2021 у порівнянні з 2019 роком. Зокрема, спостерігається тенденція зростання наступних коефіцієнтів: сума господарських коштів, що їх підприємство має у розпорядженні; коефіцієнт придатності основних засобів; коефіцієнт абсолютної ліквідності; рентабельність реалізованої продукції; коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості; строк погашення дебіторської заборгованості; фондівдача. Отже, загальна оцінка фінансового стану Укрпошти за фінансовими коефіцієнтами за 2019-2021 рр. та розрахованому інтегральному показнику за 2019 рік відповідає задовільному рівню. У 2021 році у порівнянні з 2020 роком відбулося покращення фінансового стану, що свідчить про зростання інвестиційної привабливості даного підприємства.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРПОШТИ

3.1 Заходи щодо поліпшення діяльності підприємства та підвищення його інвестиційної привабливості

Фактори, які впливають на інвестиційну привабливість ділять на дві групи: внутрішні і зовнішні.

Внутрішні фактори залежать безпосередньо від результату господарської діяльності підприємства. Отже, зміна внутрішніх факторів є основним способом впливу на рівень інвестиційної привабливості підприємства.

До основних внутрішніх факторів, що впливає на інвестиційну привабливість організації, відносяться:

- рентабельність;
- ліквідність;
- фінансова стійкість і платоспроможність.

Аналіз, проведений у другому розділі, показав низький рівень рентабельності та фінансової стійкості Укрпошти. Також можна помітити значне зростання дебіторської заборгованості Укрпошти за 2018 рік.

Питання фінансової стійкості в даний час є досить важливими в області управління фінансами російських підприємств.

Що стосується конкретно Укрпошти, підвищення її фінансової стійкості за рахунок впливу на внутрішні чинники, можливо здійснити реалізувавши ряд заходів. В першу чергу необхідно вдосконалення його організаційної структури і структури управління. Необхідно регулярно аналізувати фінансову діяльність підприємства для того, щоб управляти фінансовою стійкістю і контролювати рівень платоспроможності підприємства.

Пропонуються наступні заходи для поліпшення фінансового стану Укрпошти.

1. Необхідно знизити рівень кредиторської та дебіторської заборгованості. Звичайно ж складно уявити підприємство, у якого немає кредиторської заборгованості перед постачальниками і підрядниками. Теж саме можна сказати і про дебіторську заборгованість, однак при грамотному управлінні така заборгованість може стати додатковим, а головне, дешевим джерелом залучення позикових коштів. Отже, від того, як вибудовані відносини з контрагентами, відбувається узгодження умов укладених договорів, на скільки відповідально і регулярно відслідковуються терміни їх оплати, багато в чому залежить ефективність використання отриманих коштів.

Дебіторська заборгованість-досить важливий компонент оборотного капіталу. В основному неоплачені рахунки за продукцію та послуги складають більшу частину дебіторської заборгованості.

Для Укрпошти рекомендуються наступні заходи щодо поліпшення становища з розрахунками:

1. Необхідно реалізувати систему стягнення боргів. Найбільш результативними способами впливу на дебіторів з метою погашення заборгованості є телефонні дзвінки, персональні візити, направлення листів, продаж заборгованості спеціальним організаціям.

2. Необхідно регулярно перевіряти, чи є акти звірки розрахунків і листи, в яких дебітори визнають свою заборгованість, чи не пройшов термін позовної давності. Це потрібно робити для з'ясування реальності стягнення боргів з покупців і боргів, що носять сумнівний характер (заборгованість понад 3 місяці). За тими боргами, які стягнути вже неможливо потрібно сформувати резерв по сумнівних боргах. Якщо є виправдувальні документи, то безнадійні борги слід гасити списанням їх на збитки підприємства як дебіторську заборгованість, за якою минув строк позовної давності. Для ефективного управління дебіторською заборгованістю слід досить строго ставитися до умов договору.

3. На регулярній основі слід контролювати дебіторів, чий борг перевищує три, шість і дев'ять місяців, а також готувати юристу списки цих дебіторів.

4. Щомісяця потрібно проводити аналіз виконання договорів по своєчасній оплаті покупців. Аналіз необхідно проводити за даними відділу збуту і бухгалтерії.

5. Щомісяця звіряти розрахунки по всіх підприємствах для контролю дебіторської заборгованості.

6. Надання знижок підприємствам, які розраховуються в досить короткі терміни.

Слід розглянути кілька способів надання знижок партнерам. Для початку потрібно оцінити витрати альтернативних можливостей. Якщо результат буде вище ставки банківського відсотка, то краще буде взяти кредит в банку і оплатити продукцію і послуги періоду зі знижкою протягом пільгового.

Звичайно ж для постачальника не вигідно надавати знижку протягом тривалого періоду часу. Але слід зазначити, що збільшення пільгового періоду допоможе залучити покупців.

Одним з основних завдань підприємства є зменшення дебіторської заборгованості. Рішення даного завдання дозволить прискорити оборотність товарообігу. Отже, краще надати більший відсоток знижки на менший період для залучення отриманих коштів в обіг, ніж маленьку знижку, але на тривалий період. З іншого боку, боржників Укрпошти залучатимуть досить тривалі терміни пільгового періоду.

Для визначення альтернативного варіанту надання знижки розглянемо кілька різних варіантів. Розмір відсотка, що надається банком імовірно 24% річних.

В якості першого варіант розглянемо знижку в розмірі 5%, яка буде надаватися дебіторам при оплаті товару або послуги протягом 10 днів.

Максимальна тривалість відстрочки 30 днів. Розрахуємо ціну відмови від знижки для даного варіанту:

$$\text{Ціна відмови від знижки} = \frac{5\%}{100\% - 5\%} * 100\% * \frac{360 \text{ днів}}{30 \text{ днів} - 10 \text{ днів}} = 94,7\% > 24\%$$

Порівнюючи отриманий результат з процентною ставкою по кредиту в банку, можна побачити, що покупцеві вигідніше взяти кредит в банку і оплатити товар або послугу під час пільгового періоду, тобто протягом 10 днів, ніж упустити можливість отримання знижки 5%.

В якості другого варіант розглянемо знижку в розмірі 3%, яка буде надаватися дебіторам при оплаті товару або послуги протягом 15 днів. Максимальна тривалість відстрочки 30 днів. Розрахуємо ціну відмови від знижки для даного варіанту:

$$\text{Ціна відмови від знижки} = \frac{3\%}{100\% - 3\%} * 100\% * \frac{360 \text{ днів}}{30 \text{ днів} - 15 \text{ днів}} = 74,2\% > 24\%$$

У другому випадку знижка нижче, але і період надається більше. Даний варіант, також досить хороший для покупців, яким вигідніше заплатити в термін 15 днів, ніж втратити знижку або оплатити потім вже повну вартість товару.

Більш вигідним є перший варіант спонтанного фінансування з меншим терміном платежу, де знижка становить 5%.

Результати зміни показників після реалізації запропонованих заходів показані в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 Результати зміни показників після реалізації запропонованих заходів з погашення дебіторської заборгованості

Показник	Значення до впровадження запропонованих заходів	Значення після впровадження запропонованих заходів	Зміна, +/-
АКТИВ			
I Необоротні активи	7552	7552	0
II Оборотні активи	8489	7729	-760
Дебіторська заборгованість	3474	1737	-1737

Фінансові вкладення (за винятком грошових еквівалентів)	2226	3203	977
Баланс	16041	15281	-760
ПАСИВ			
III. Капітал і резерви	8697	8697	0
IV довгострокові зобов'язання	1046	1046	0
V. Короткострокові зобов'язання	6298	5538	-760
Кредиторська заборгованість	760	0	-760
Баланс	16041	15281	-760

2. Також з метою збільшення прибутку Укрпошти пропонується здача в оренду невикористовуваних приміщень.

Дохід від здачі в оренду невикористовуваних приміщень вказаний вже з урахуванням всіх витрат в таблицю 3.2.

Таблиця 3.2 Розрахунок доходу Укрпошти, отриманого від здачі в оренду невикористовуваних приміщень

Найменування орендаря	Термін оренди	Площа	Дохід за місяць	Дохід за рік
1 орендар	12 місяць	150 кв.м.	60 тис.грн.	720 тис.грн.
2 орендар	12 місяць	30 кв.м.	12 тис.грн.	144 тис.грн.
Разом:			72 тис.грн.	864 тис.грн.

Дохід від здачі в оренду приміщень відображається в звіті про фінансові результати в графі «інші доходи».

Результати зміни показників після реалізації запропонованого заходу показані в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3-результати зміни показників після реалізації запропонованих заходів щодо здачі в оренду невикористовуваних приміщень, тис.грн.

Показник	До впровадження запропонованих заходів	Після впровадження запропонованих заходів	Зміна, +/-
Виручка	6969,0	6969,0	0,0
Собівартість продажів	5016,0	5016,0	0,0
Інші доходи	321,0	1185,0	864,0

Прибуток (збиток) до оподаткування	965,0	1829,0	864
Поточний податок на прибуток	193	365,8	172,8
Чистий прибуток (збиток)	772,0	1463,2	691,2

Для оцінки ефективності запропонованих заходів слід провести оцінку інвестиційної привабливості Укрпошти після їх впровадження.

3.2 Оцінка інвестиційної привабливості Укрпошти після впровадження запропонованих заходів

За даними наведеними в таблиці 2.8 проведена оцінка інвестиційної привабливості Укрпошти комплексним методом. Результати розрахунків наведені в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 Оцінка інвестиційної привабливості Укрпошти після впровадження запропонованих заходів

Показник	Після впровадження запропонованих заходів	Оцінка	Оцінка з урахуванням коригування
Рентабельність продажів	0,21	2	2,90
Рентабельність активів	0,10	1	1,99
Рентабельність власного капіталу	0,17	1	1,79
Рентабельність виробничих фондів	0,16	1	1,85
Поточна ліквідність	1,40	2	2,04
Критична ліквідність	0,90	1	0,99
Абсолютна ліквідність	0,58	2	2,63
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,15	1	1,10
Коефіцієнт автономії	0,57	2	2,05
Коефіцієнт покриття зобов'язань	1,40	0	0,04
Коефіцієнт платоспроможності	1,32	2	2,12
Коефіцієнт фінансового ризику	0,76	-1	-1,10
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,57	2	2,05
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,43	2	2,06
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,13	1	1,00

Коефіцієнт довгострокового залучення позикового капіталу	0,11	1	1,00
Рівень інноваційної активності	0,50	0	0,00
Частка ринку підприємства	<5%	-2	-2,00
Разом			22,48

Загалом запропоновані заходи позитивно вплинули на підвищення фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності Укрпошти, намітивши позитивну тенденцію у зміні цих показників. Таким чином, після впровадження запропонованих заходів істотно покращилося фінансове становище підприємства. Оскільки інвестиційна привабливість підприємства в першу чергу залежить від його фінансового стану, як наслідок можна помітити істотне підвищення рівня інвестиційної привабливості Укрпошти.

За результатами оцінки інвестиційної привабливості Укрпошти після впровадження запропонованих заходів підсумкове значення показника склало 22,48, що за даними свідчить про хороший рівень інвестиційної привабливості. Відтак, запропоновані заходи є ефективними і після їх впровадження Укрпошта матиме статус інвестиційно привабливого підприємства.

ВИСНОВКИ

Вивчивши теоретико-методологічні засади інвестиційної привабливості можна зазначити, що більшість досліджень сутності інвестиційної привабливості пов'язана з оцінкою якісних інвестиційних характеристик об'єктів інвестування, їх ефективності та стосується питань рейтингових зіставлень та порівняльного аналізу процесів (рисунок). При цьому об'єктом інвестування виступають проекти, підприємства, корпорації, регіони, території та окремі країни, найчастіше – підприємства або регіони.

Інвестиційна привабливість підприємства — це економічна категорія, що характеризує ефективність використання майна підприємства, його платоспроможність, стійкість фінансового стану, при якому у потенційного власника капіталу виникає бажання піти на певний ризик і забезпечити приплив інвестицій в монетарній і немонетарній формі.

На інвестиційну привабливість організації впливають: економічна і політична ситуація в світі, країні, регіоні, досконалість законодавчо-судової влади, корупцію в регіоні, кваліфікація працівників, показники фінансової діяльності організації. Будь-яка динамічно розвивається організація потребує припливу інвестицій, тому підвищення її інвестиційної привабливості-одне з найважливіших стратегічних завдань будь-якої компанії

- До оцінки інвестиційної привабливості підприємства існує безліч підходів: ринковий підхід (ґрунтується на оцінці зовнішніх факторів ринкової вартості акцій компанії і величини виплачуваних дивідендів); бухгалтерський і фінансовий підходи (оцінка внутрішніх факторів, в т. ч. фінансового стану організації); комбінований підхід (заснований на оцінці і внутрішніх, і зовнішніх факторів) і стратегічний підхід(орієнтований на майбутні досягнення фірми: увага концентрується на інвестиційних якості компанії, на невизначеності майбутніх можливостей і майбутніх результатів і на очікуваннях щодо цих результатів; враховуються альтернативні витрати від

невикористаних можливостей, які є головним коригувальним чинником при аналізі динаміки показників).

Сутність інвестиційної привабливості можна охарактеризувати таким чином:

- чим вища інвестиційна привабливість, тим більший економічний ефект від виробничої та господарської діяльності;
- інвестиційна привабливість сприяє визначенню інтенсивності залучення інвестицій; - інвестиційна привабливість є мотивуючим фактором для інвестування;
- досягнення інвестиційних цілей гарантується при наявності інвестиційної привабливості підприємства;
- інвестиційна привабливість визначає позитивні та негативні фактори інвестування на певне підприємство.

За допомогою інвестиційної привабливості такі фактори її формування, як прибуток, прибутковість, фондівіддача, ліквідність, окупність, оцінка вартості капіталу, здійснюють зв'язок між собою.

Таким чином, концепція інвестиційної привабливості є досить місткою. Вивчаючи інвестиційну привабливість, необхідно враховувати, що інвестор має широке коло учасників ринку з різними цілями, принципами прийняття рішень та ставленням до ризику. У процесі вибору об'єкта інвестування потенційні інвестори з набору факторів виділяють найважливіші для себе, проводячи таким чином певний рейтинг, оцінку кожного показника.

Результати систематичних досліджень у сфері інвестиційної привабливості дають інформацію аграрним підприємствам щодо значного підвищення якості та підвищення ефективності їх діяльності. Отже, запропонована методологія інтегрованої оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, яка передбачає розрахунок інтегрального показника, базується на оцінці діяльності підприємства у таких сферах, як - оцінка стану власності, фінансової стійкості, ліквідності, рентабельності

ділова та ринкова діяльність. І якщо ми можемо погодитися зі структурою груп показників, що характеризують об'єкт інвестування, то наповнення їх змістом вимагає ретельного огляду та вдосконалення. Особливо це стосується групи показників, що характеризують ринкову діяльність підприємства.

У другому розділі роботи було проведено аналіз фінансових показників та аналіз основних економічних показників ефективності фінансовогосподарської діяльності АТ «Укрпошта».

Згідно проведених досліджень, а саме аналізу фінансових показників згідно балансу та звіту про фінансові результати було виявлено, що протягом досліджуваного періоду первісна вартість у 2018р. становила 141992 тис. грн., у 2019 р. скоротилася на 29473 тис. грн., тобто 112519 тис. грн., у 2020 р. сума первісної вартості зросла на 10312 тис. грн., тобто 122831 тис. грн. відповідно, проте у 2021 р. відбувся спад у розмірі 3769 тис. грн. та первісна вартість становила 119062 тис. грн.

Темп росту первісної вартості у 2019 р. в порівнянні з минулим скоротився на 79,2%, у 2018 р. в порівнянні з 2019 р. бачимо зростання на 109,1% та у 2021р. в порівнянні з 2018р. відбулося скорочення на 96,93%.

Основні засоби склали 1822675 тис. грн. у 2018 р. , у 2019 та 2021 рр. спостерігаємо значну динаміку росту на 1 338 084 тис. грн. та 266 497 тис. грн. відповідно, щодо 2020 р. йде спад на 463 тис. грн. та становить 3 160 356 тис. грн. Основні засоби у 2019 р. зросли на 173,4 % порівняно з 2019р., у 2020р. спостерігаємо спад на 99,9% , у 2021р. ситуація дещо покращується, а саме відбувається зріст на 108,4%.

Показник нерозподілений прибуток є порівняно кращим, а саме у 2018р. – 273252 тис. грн., у 2019р. відбулося значне піднесення на суму в 1 438 428 тис. грн., що в результаті – 1 711 680 тис. грн., ситуація погіршується у 2020 р. на 177480 тис. грн., тобто 1 534 200 тис. грн. порівняно з 2019 р. та у 2021 р. додатково знижується ще на 535 780 тис. грн. та становить 998420 тис. грн. у порівнянні з минулим роком.

У показника нерозподілений прибуток, у 2019 р. відбувся значний темп приросту на 110,4% порівняно з минулим роком, але у 2020 р. темп скоротився на 89,6 та у 2021 р. на 65% порівняно з 2019 та 2020 рр. відповідно.

У слідстві чого були запропоновані наступні заходи:

1. Заходи щодо зниження кредиторської та дебіторської заборгованості підприємства;
2. Здача в оренду невикористовуваних приміщень.

За попередньою оцінкою, після впровадження запропонованих заходів щодо зниження кредиторської та дебіторської заборгованості, у 2023 році 50% дебіторської заборгованості буде погашено за запропонованою програмою знижок. Отже, в 2023 році дебіторська заборгованість складе $3474 - 50\% = 1737$ тис.грн. кошти отримані за рахунок погашення дебіторської заборгованості слід направити на погашення кредиторської заборгованості Укрпошти (760 тис. грн.), а частина, що залишилася (977 тис. грн.) буде відноситься до статті фінансові вкладення.

За результатами другого заходу, організація отримає дохід у розмірі 691,2 тис.грн. за рік.

Реалізація запропонованих заходів дозволить Укрпошти не тільки зміцнити фінансове становище підприємства, а й отримувати більш високий прибуток. За результатами оцінки інвестиційної привабливості Укрпошти після впровадження запропонованих заходів підсумкове значення показника склало 22,48, що за даними свідчить про хороший рівень інвестиційної привабливості. Відтак, запропоновані заходи є ефективними і після їх впровадження Укрпошти матиме статус інвестиційно привабливого підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Заїка С.О. Фактори формування інноваційного потенціалу підприємств / С.О. Заїка // Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. - Том 20. - Випуск 6. - 2015. - С. 94-97.
2. Андраш О.А. Оцінка інвестиційної привабливості підприємств туристичної галузі / О.А. Андраш // Вісник НТУ «ХПІ». Тематичний випуск: «Технічний прогрес і ефективність виробництва». — 2010. — № 8. — С. 3-12.
3. Антипенко Є. Методика аналізу та оцінки інвестиційної привабливості підприємств / Є. Антипенко, С. Шумікін, А. Стойчева // Економічний аналіз. — 2011. — Вип. 9. — Ч. 3. — С. 27-30.
4. Короткова О.В. Інвестиційна привабливість підприємства та методика її оцінювання / О.В. Короткова // Ефективна економіка. - 2013. - № 6. - С. 32- 36.
5. Костюк Т.І. Інвестиційна привабливість економіки України: реалії та перспективи / Т.І. Костюк // Вісник Донецького інституту соціальної освіти : у 3-х т. - 2005. - Т. 1. - № 1. - С. 48-58
6. Крамаренко К.М. Інвестиційна привабливість підприємства та методичні підходи до її визначення/ Крамаренко К.М. // Причорноморські економічні студії. – Вип. 10. – 2018. - С. 101-104
7. Рзаєв Г.І. Методичні підходи оцінки інвестиційної привабливості підприємства / Г. І. Рзаєв, В. О. Вакулова // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2018. - №1. – С. 141-149.
8. Ситник О.В. Економічна сутність інвестиційної привабливості підприємства та її характеристики / О. В. Ситник // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – №23. – С. 127-130
9. Овчаренко Т.С. Методичні підходи щодо визначення інвестиційної привабливості галузей України / Т.С. Овчаренко, А.А. Степанова // Молодий вчений. - 2017 р. – №5(45). - С. 685-689.

10. Горник В.Г. Інвестиційно-інноваційний розвиток промисловості: монографія / В.Г. Горник, Н.В. Дацій. – К.: Вид-во НАДУ, 2005. – 200 с
11. Вірянська О.В. Оцінка інвестиційної привабливості [Електронний ресурс] / Вірянська О.В – Режим доступу до ресурсу: <https://nau.edu.ua/ua/>.
12. Крамаренко К. М. Інвестиційна привабливість підприємства та методичні підходи до її визначення [Електронний ресурс] / Крамаренко К. М. // Причорноморські економічні студії. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_10_22.
13. Соболева Г.Г. Сутність управління інвестиційною привабливістю підприємства [Електронний ресурс] / Соболева Г.Г. // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://www.easterneuropeebm.in.ua/journal/17_2018/62.pdf.
14. Коренюк П. Концептуальні підходи та методи визначення інвестиційної привабливості національної економіки [Електронний ресурс] / Коренюк П., Копил О. // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echcenu_2018_2_10.
15. “Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій”, затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій “22 від 23.02.1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
16. Кривов’язюк І.В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності [Електронний ресурс] / Кривов’язюк І.В. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. – 2018. – Вип. 31. – С. 83-90 – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2018_31_19.
17. Товстенюк О. В. Інвестиційна привабливість як об’єкт діагностики / О. В. Товстенюк // Вісник Національного університету

«Львівська політехніка». Серія «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку». — 2012. — № 727. — С. 381—386.

18. Шпортько Г. Ю. Оцінка інвестиційної привабливості промислового підприємства [Електронний ресурс] / Г. Ю. Шпортько, Н. П. Козенкова, В. Д. Козенкова. // Ефективна економіка. — 2014. — Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_11_71.

19. Гунько В. І. Фактори та показники формування інвестиційної привабливості підприємств [Електронний ресурс] / Гунько В. І. // Фінансовий простір. — 2013. — Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2013_1_18.

20. Боровик М. В. Ризик-менеджмент : конспект лекцій для студентів магістратури усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент / М. В. Боровик ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 65 с.

21. Дибя М. І. Суть та види фінансових ризиків у системі ризик-менеджменту підприємства / М. І. Дибя // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". — 2008. — № 635 : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. — С. 22–28. — Бібліографія: 16 назв.

22. Міністерство фінансів України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://minfin.com.ua/ua/>

23. Державна служба статистики України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

24. Пономаренко В. С., Піддубна Л. І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: [Підручник.] / В. С. Пономаренко, Л. І. Піддубна. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 328 с.

25. Дзеніс В.О. 1. Міжнародна інвестиційна привабливість підприємства [Електронний ресурс] / Дзеніс В.О., Дзеніс О.О., Шестакова О.А. // Світове господарство і міжнародні економічні відносини. – 2017. –

Режим доступу до ресурсу: http://www.market-infr.od.ua/journals/2017/5_2017_ukr/6.pdf.

26. Зелінська О.М. Теоретичні засади визначення інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств в умовах сучасних євроінтеграційних процесів [Електронний ресурс] / Зелінська О.М, Галазюк Н.М. // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://globalnational.in.ua/archive/22-2018/12.pdf>.

27. Короткова О.В. Інвестиційна привабливість підприємства та методики її оцінювання [Електронний ресурс] / Короткова О.В. // Ефективна економіка. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2132>.

28. Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації від 26.01.2019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/z0121-01#o52>.

29. Пилипенко О.І. Методика аналізу інвестиційної привабливості підприємства: макро- і мікроекономічний аспекти / О.І. Пилипенко // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: економічні науки. – 2009. – № 4(50). – С. 120-127.

30. Яцух О.О. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки [Електронний ресурс] / Яцух О.О., Захарова Н.Ю. // Гроші, фінанси і кредит. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf.

31. Krupka Y. D., Bachinskiy V. Estimation of investment attractiveness for enterprises in Ukraine. The Małopolska School of Economics in Tarnów Research Papers Collection, vol. 25, iss. 2, December 2014. P. 117-125.

32. Іщук О.С. Моделі інтегрального оцінювання результатів фінансовогосподарської діяльності промислових підприємств регіону / Іщук О.С. // Регіональна економіка. – 2008. – № 2. – С. 25–33.

33. Мізіна О.В. Вдосконалення методики оцінки використання та відтворення майна на підприємстві. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2403>.